

Motion till riksdagen 2008/09:So557

av Eva Olofsson och Elina Linna (v)

Rätt till försörjningsstöd för lokala resor

1 Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att lokala resor bör ingå i normen för försörjningsstöd.

2 Motivering

Rätten till ekonomiskt bistånd och skälig levnadsnivå regleras i socialtjänstlagen. Försörjningsstöd betalas ut till bland annat mat, kläder, fritid, hygien och telefon med samma belopp i hela landet men olika belopp för olika typer av familjer. Däremot finns ingen skillnad i belopp mellan storstad och småstad eller glesbygd. I riksnormen ingår inte lokala resor. Det finns också "övrigt försörjningsstöd" till skäliga kostnader för bland annat bostad, el, hemförsäkring, a-kassa och arbetsresor. Dessutom kan bistånd ges till "livsföring i övrigt", exempelvis dagisavgift och läkarvård.

I förarbeten till socialtjänstlagen sägs att nivån på biståndet inte ska vara högre än vad en låginkomsttagare kan kosta på sig. Även tidsandan ska påverka nivån, det vill säga hög- och lågkonjunktur och övriga förändringar i samhället.

Det kommunala självstyret ger möjlighet att tolka socialtjänstlagen så att det passar lokala förhållanden.

I propositionen 2000/01:80 om nya socialtjänstlagen betonas att det är ett kompromisslöst mål att välfärden ska omfatta alla. I dag är det inte så. Den riksnorm som gäller i hela landet är inte tillräcklig. Ett exempel är att riksnormen innehåller en post för lek och fritid men att det inte finns någon motsvarande rättighet att få bistånd till kostnader för resan till bion eller simhallen. Detta missgynnar givetvis alla som bor långt från sådan service oavsett om de bor i storstad eller i glesbygd, och gör att de i själva verket inte kan leva på samma skäliga levnadsnivå som de som har nära till service.

Fel! Okänt namn på

3 Bistånd till lokala resor

Människor som har ekonomiskt bistånd kan enligt socialtjänstlagen få bistånd till skäliga kostnader för arbetsresor, men inte självklart för andra lokala resor, om inte kommunerna har en generösare policy än lagen.

Ett exempel på när man låtit en sådan mera generös policy bli norm var under den förra rödgröna mandatperioden i Stockholm, då månadskort för lokaltrafik ingick i normen för dem som uppfyllde villkoren för bistånd. Men med borgerlig politik är detta ingen självklarhet. Så snart den borgerliga majoriteten kom till makten tog den bort månadskortet ur normen utan att ens ha beslutat om nya riktlinjer. Många stockholmare blev "fångar" i sina stadsdelar. De har inte längre råd att åka tunnelbana eller buss för att handla, gå till doktorn, hälsa på vänner, följa barnen till simhallen eller ta del av det kostnadsfria inträdet på stadsmuseer. Särskilt besvärligt utan rätt till ersättning för resor med kollektivtrafik har de som bor i områden där det knappt finns en riktig mataffär och där man måste åka kollektivt eller bil för att till exempel köpa kläder eller medicin.

Inte ens alla arbetslösa får månadskort för att kunna ta sig till Arbetsförmedlingen eller gå på anställningsintervjuer. Många har inte datorer hemma utan använder Arbetsförmedlingens datorer för att söka jobb, uppdatera sin cv och kolla svar på jobbsökningar i e-posten.

Vi anser att bistånd till lokala resor med kollektivtrafik, eller där det inte fungerar med bil, för att kunna ta del av offentlig och kommersiell service, kultur och fritidsaktiviteter ska garanteras i riksnormen för både ungdomar och vuxna. Särskilt viktigt är det ur ett barnperspektiv. Barn behöver ofta en vuxen med sig för att kunna komma till och delta i olika aktiviteter. En sådan förändring gynnar alla som bor i samhällen eller stadsdelar med begränsad service, oavsett om de lever i storstaden eller i glesbygd. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Stockholm den 6 oktober 2008

Eva Olofsson (v)

Elina Linna (v)